Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (třetího senátu)

16. července 2015 *

„Řízení o předběžné otázce — Odpadní elektrická a elektronická zařízení — Směrnice 2002/96/ES — Článek 2 odst. 1 a čl. 3 písm. a), jakož i přílohy I A a I B — Směrnice 2012/19/EU — Článek 2 odst. 1 písm. a), čl. 2 odst. 3 písm. b) a čl. 3 odst. 1 písm. a) a b), jakož i přílohy I a II — Pojmy ‚elektrické a elektronické přístroje a zařízení' a ‚elektrické a elektronické nářadí' — Pohony garážových vrat"

Ve věci C-369/14,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Landgericht Köln (Německo) ze dne 23. července 2014, došlým Soudnímu dvoru dne 31. července 2014, v řízení

Sommer Antriebs- und Funktechnik GmbH

proti

Rademacher Geräte-Elektronik GmbH & Co. KG,

SOUDNÍ DVŮR (třetí senát),

ve složení M. Ilešič (zpravodaj), předseda senátu, A. Ó Caoimh, C. Toader, E. Jarašiūnas a C. G. Fernlund, soudci,

generální advokát: P. Mengozzi,

vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření předložená:

— za Sommer Antriebs- und Funktechnik GmbH J. Stock, Rechtsanwältin,

— za Rademacher Geräte-Elektronik GmbH & Co. KG S. Pietzckerem, Rechtsanwalt,

— za německou vládu T. Henzem a A. Lippstreuem, jako zmocněnci,

— za Evropskou komisi G. Braga da Cruzem, C. Hermesem a D. Loma-Osorio Lerenou, jako zmocněnci,

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generálního advokáta, rozhodnout věc bez stanoviska,

* Jednací jazyk: němčina.

vydává tento

Rozsudek

1 Tato žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu jednak čl. 2 odst. 1 a čl. 3 písm. a), jakož i přílohy I A a 1 B směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/96/ES ze dne 27. ledna 2003 o odpadních elektrických a elektronických zařízeních (OEEZ) (Úř. věst. 2003, L 37, s. 24; Zvl. vyd. 15/07, s. 359), a jednak čl. 2 odst. 1 písm. a) a čl. 3 písm. b), čl. 3 odst. 1 písm. a) a b), jakož i přílohy I a II směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/19/EU ze dne 4. července 2012 o odpadních elektrických a elektronických zařízeních (OEEZ) (Úř. věst. 2012, L 197, s. 38).

2 Tato žádost byla podána v rámci sporu mezi společnostmi Sommer Antriebs- und Funktechnik GmbH (dále jen „Sommer“) a Rademacher Geräte-Elektronik GmbH & Co. KG (dále jen „Rademacher“) ohledně opomenutí společnosti Rademacher zapsat se do Stiftung elektro-altgeräte register (německý národní rejstřík odpadních elektrických zařízení, dále jen „Stiftung ear“) jakožto výrobce elektrických a elektronických zařízení (dále jen „EEZ“).

Právní rámec

Unijní právo

Směrnice 2002/96

3 V souladu s článkem 25 směrnice 2012/19 byla směrnice 2002/96 s účinností ode dne 15. února 2014 zrušena.

4 V bodech 10, 15 a 16 odůvodnění směrnice 2002/96 se uvádělo:

„(10) Do oblasti působnosti této směrnice by měla spadat veškerá elektrická a elektronická zařízení používaná spotřebiteli a elektrická a elektronická zařízení určená k profesionálnímu použití. [...]

[...]

(15) Oddělený sběr je předpokladem pro zajištění specifického zpracování a pro recyklaci [odpadních elektrických a elektronických zařízení (dále jen ‚OEEZ‘)] a je nezbytný pro dosažení zvolené úrovně ochrany lidského zdraví a životního prostředí ve Společenství. [...]

(16) S cílem dosáhnout zvolené úrovně ochrany a harmonizovaných cílů Společenství v oblasti životního prostředí by měly členské státy přijmout vhodná opatření k minimalizaci odstraňování OEEZ jako netříděného komunálního odpadu a k dosažení vysoké úrovně odděleného sběru OEEZ. [...]“

5 Článek 1 této směrnice, nadepsaný „Cíle“, zněl takto:

„Účelem této směrnice je na prvním místě prevence vzniku [OEEZ] a dále jejich opětovné použití, recyklace a další formy jejich využívání ve snaze snížit množství odpadu určeného k odstranění. Usiluje také o zlepšení účinnosti ochrany životního prostředí ze strany všech subjektů zapojených do životního cyklu elektrických a elektronických zařízení, tj. výrobců, distributorů a spotřebitelů a zejména subjektů přímo zapojených do zpracování [OEEZ].“

6 Článek 2 odst. 1 této směrnice, nadepsaný „Oblast působnosti“, stanovil:

„Tato směrnice se použije pro elektrická a elektronická zařízení spadající do kategorií uvedených v příloze I A, za předpokladu, že dotyčná zařízení nejsou částí jiného typu zařízení, které nespadá do oblasti působnosti této směrnice. Příloha I B obsahuje seznam výrobků, které spadají do kategorií uvedených v příloze I A.“

7 Článek 3 této směrnice, nadepsaný „Definice“, stanovil:

„Pro účely této směrnice se rozumí:

a) ‚elektrickým a elektronickým zařízením‘ nebo ‚EEZ‘ se rozumí zařízení, jehož správná funkce závisí na elektrickém proudu nebo na elektromagnetickém poli, a zařízení k výrobě, přenosu a měření tohoto proudu a pole, které spadá do kategorií uvedených v příloze I A směrnice 2002/96/ES (OEEZ) a je určeno pro použití s napětím nepřesahujícím 1000 V pro střídavý proud a 1500 V pro stejnosměrný proud;

[...]“

8 Příloha I směrnice 2002/96 podávala výčet kategorií EEZ, na něž se vztahuje. Bod 6 této přílohy tedy zahrnoval „[e]lektrické a elektronické nástroje (s výjimkou velkých stacionárních průmyslových nástrojů)“.

9 Bod 6 přílohy I B této směrnice, nadepsaný „Seznam výrobků, které je nutno vzít v úvahu pro účely této směrnice a které spadají do kategorií přílohy I A“, zněl takto:

„Elektrické a elektronické nástroje (s výjimkou velkých stacionárních průmyslových nástrojů)

Vrtačky

Pily

Šicí stroje

Zařízení pro soustružení, frézování, broušení, drcení, řezání, sekání, stříhání, vrtání, dělání otvorů, ražení, skládání, ohýbání nebo podobné opracování dřeva, kovu a dalších materiálů

Nástroje pro nýtování, přibíjení nebo šroubování nebo pro odstraňování nýtů, hřebíků, šroubů nebo pro podobné účely

Nástroje pro pájení, svařování nebo pro podobné účely

Zařízení pro postřik, šíření, rozptyl nebo jiné zpracování kapalných nebo plynných látek jinými způsoby

Nástroje pro sečení nebo jiné zahradnické činnosti“.

Směrnice 2012/19

10 V bodech 6, 9, 14 a 15 odůvodnění směrnice 2012/19 se uvádí:

„(6) Účelem této směrnice je přispívat k udržitelné výrobě a spotřebě především předcházením vzniku OEEZ a dále jejich opětovným použitím, recyklací a dalšími formami jejich využívání ve snaze snížit množství odpadu určeného k odstranění a podílet se na účinném využívání zdrojů

a opětovném získávání hodnotných druhotných surovin. Usiluje také o zlepšení účinnosti ochrany životního prostředí všemi subjekty zapojenými do životního cyklu EEZ, tj. výrobci, distributory a spotřebiteli, a zejména subjekty přímo zapojenými do sběru a zpracování OEEZ. Zejména odlišné vnitrostátní uplatňování zásady odpovědnosti výrobce může vést k podstatným nerovnostem ve finančním zatížení hospodářských subjektů. Existence různých vnitrostátních politik nakládání s OEEZ omezuje účinnost recyklační politiky. Z tohoto důvodu by základní kritéria měla být stanovena na úrovni Unie a měly by být vytvořeny minimální normy pro manipulaci s OEEZ.

[...]

(9) Do oblasti působnosti této směrnice by měla spadat veškerá EEZ používaná spotřebiteli a EEZ určená k profesionálnímu použití. […] Cílů této směrnice lze dosáhnout i bez toho, aby byly do její oblasti působnosti zahrnuty velké pevné instalace, jako jsou ropné plošiny, přepravní systémy zavazadel na letištích nebo výtahy. Do oblasti působnosti této směrnice by však mělo být zahrnuto jakékoli zařízení, které není zvlášť navrženo a nainstalováno jako část těchto instalací a které může plnit svou funkci, i když není jejich součástí. Příkladem takového zařízení jsou osvětlovací zařízení nebo fotovoltaické panely.

[...]

(14) Oddělený sběr je předpokladem pro zajištění specifického zpracování a pro recyklaci OEEZ a je nezbytný pro dosažení zvolené úrovně ochrany lidského zdraví a životního prostředí v Unii. Spotřebitelé musí aktivně přispívat k úspěšnému provádění tohoto sběru a měli by být stimulováni k vracení OEEZ. [...]

(15) S cílem dosáhnout zvolené úrovně ochrany a harmonizovaných cílů Společenství v oblasti životního prostředí by měly členské státy přijmout vhodná opatření k minimalizaci odstraňování OEEZ jako netříděného komunálního odpadu a k dosažení vysoké úrovně odděleného sběru OEEZ. [...]“

11 Článek 1 této směrnice, nadepsaný „Předmět“, stanoví:

„Touto směrnicí se stanoví opatření na ochranu životního prostředí a lidského zdraví tím, že se zabrání nepříznivým vlivům vzniku odpadu z elektrických a elektronických zařízení (dále jen ‚OEEZ‘) a nakládání s ním nebo že se tyto vlivy sníží, a tím, že se omezí negativní dopady využívání zdrojů a zlepší se jeho účinnost v souladu s články 1 a 4 [směrnice Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 98/2008 ze dne 19. listopadu 2008 o odpadech a o zrušení některých směrnic (Úř. věst. L 312, s. 3)], což přispěje k udržitelnému rozvoji.“

12 Článek 2 směrnice 2012/19, nadepsaný „Oblast působnosti“, stanoví:

„1. Tato směrnice se použije na elektrická a elektronická zařízení (dále jen ‚EEZ‘) takto:

a) od 13. srpna 2012 do 14. srpna 2018 (přechodné období), s výhradou odstavce 3, na EEZ spadající do kategorií uvedených v příloze I. Příloha II obsahuje demonstrativní seznam EEZ spadajících do kategorií uvedených v příloze I;

[...]

3. Tato směrnice se nevztahuje na tato EEZ:

[...]

b) zařízení zvlášť navržená a nainstalovaná jako část jiného typu zařízení vyloučeného z oblasti působnosti této směrnice nebo do ní nespadajícího, která mohou plnit svou funkci pouze jako součást uvedeného zařízení;

[...]“

13 Článek 3 téže směrnice, nadepsaný „Definice“, v odstavci 1 stanoví:

„Pro účely této směrnice se rozumí:

a) [‚EEZ‘] zařízení, jehož správná funkce závisí na elektrickém proudu nebo na elektromagnetickém poli, a zařízení k výrobě, přenosu a měření tohoto proudu a pole, které je určeno pro použití s napětím nepřesahujícím 1000 V pro střídavý proud a 1500 V pro stejnosměrný proud;

b) ‚velkým stacionárním průmyslovým nástrojem‘ sestava velkých rozměrů složená ze strojů, zařízení nebo součástí, které fungují společně k určitému účelu, jsou trvale instalovány a odinstalovány odbornými pracovníky na určitém místě a jejich použití a údržba jsou vyhrazeny odborným pracovníkům v zařízení pro průmyslovou výrobu nebo výzkum a vývoj;

[...]“

14 Bod 6 přílohy I směrnice 2012/19, nadepsaný „Kategorie EEZ spadajících do oblasti působnosti této směrnice během přechodného období podle čl. 2 odst. 1 písm. a)“, má stejné znění jako bod 6 přílohy 1 A směrnice 2002/96.

15 Bod 6 přílohy II směrnice 2012/19, nadepsaný „Demonstrativní seznam EEZ, které spadají do kategorií uvedených v příloze I“, zní následovně:

„Elektrické a elektronické nástroje (s výjimkou velkých stacionárních průmyslových nástrojů)

Vrtačky

Pily

Šicí stroje

Zařízení pro soustružení, frézování, broušení, drcení, řezání, sekání, stříhání, vrtání, dělání otvorů, ražení, skládání, ohýbání nebo podobné opracování dřeva, kovu a dalších materiálů

Nástroje pro nýtování, přibíjení nebo šroubování nebo pro odstraňování nýtů, hřebíků, šroubů nebo pro podobné účely

Nástroje pro pájení, svařování nebo pro podobné účely

Zařízení pro postřik, šíření, rozptyl nebo jiné zpracování kapalných nebo plynných látek jinými způsoby

Nástroje pro sečení nebo jiné zahradnické činnosti“.

Německé právo

16 Ustanovení § 3 odst. 1 zákona proti nekalé hospodářské soutěži (Gesetz gegen den unlauteren Wettbewerb, BGBl. 2010 I, s. 254), ve znění zákona ze dne 1. října 2013 (BGBl. 2013 I, s. 3714, dále jen „UWG“), nadepsaného „Zákaz nekalých obchodních praktik“, stanoví:

„Nekalé obchodní praktiky jsou protiprávní, pokud jsou způsobilé výrazně poškodit zájmy soutěžitelů, spotřebitelů nebo jiných účastníků trhu.“

17 Podle § 4 UWG, nadepsaného „Příklady nekalých obchodních praktik“, se

„[n]ekalého jednání […] dopouští zejména ten, kdo

[...]

11. jedná v rozporu s právním předpisem, který je určen mimo jiné k tomu, aby v zájmu účastníků trhu upravil chování na trhu.“

18 Zákon o uvádění na trh, zpětném odběru a ekologickém odstraňování elektrických a elektronických zařízení [Gesetz über das Inverkehrbringen, die Rücknahme und die umweltverträgliche Entsorgung von Elektro- und Elektronikgeräten (Elektro- und Elektronikgerätegesetz) (BGBl. I s. 762), dále jen „ElektroG“], ze dne 16. března 2005, obsahuje § 2 nadepsaný „Oblast působnosti“, jenž má následující znění:

„Tento zákon se použije pro elektrická a elektronická zařízení spadající do následujících kategorií, za předpokladu, že dotyčná zařízení nejsou částí jiného typu zařízení, které nespadá do oblasti působnosti tohoto zákona:

[...]

6. Elektrické a elektronické nástroje (s výjimkou velkých stacionárních průmyslových nástrojů

[...]“

19 Ustanovení § 3 ElektroG, nadepsaného „Definice“, stanoví:

„(1) Elektrická a elektronická zařízení ve smyslu tohoto zákona jsou

1. zařízení, jejichž správná funkce závisí na elektrickém proudu nebo na elektromagnetickém poli,

2. zařízení pro výrobu, přenos a měření tohoto proudu a pole,

která jsou určena pro použití s napětím nepřesahujícím 1000 V pro střídavý proud a 1500 V pro stejnosměrný proud.

[...]

(11) Výrobcem ve smyslu tohoto zákona je každý, kdo bez ohledu na způsob prodeje, včetně prodeje prostřednictvím komunikace na dálku ve smyslu § 312b odst. 2 Bürgerliches Gesetzbuch [občanský zákoník], jako podnikatel

1. vyrábí a poprvé uvádí na trh v působnosti tohoto zákona [EEZ] pod svou vlastní značkou

[...]“

20 Ustanovení § 6 odst. 2 tohoto zákona, nadepsaného „Zřízení společného orgánu, registrace, záruka financování“, má následující znění:

„Každý výrobce je povinen registrovat se u příslušného orgánu (§ 16) podle kritéria uvedeného ve druhé a třetí větě před tím, než uvede elektrická a elektronická zařízení na trh. […]“

21 Bod 6 přílohy I ElektroG, nadepsaný „Seznam kategorií a zařízení“, je totožný s bodem 6 přílohy II směrnice 2012/19.

Spor v původním řízení a předběžné otázky

22 Na základě § 6 odst. 2 ElektroG je společnost Sommer, která vyrábí pohony garážových vrat a jiné výrobky, zaregistrována u Stiftung ear jakožto výrobce EEZ.

23 Rademacher rovněž vyrábí pohony garážových vrat. Tyto elektrické pohony garážových vrat napájené elektrickým proudem o napětí zhruba 220 až 240 V jsou určeny k tomu, aby společně s příslušnými garážovými vraty tvořily součást vybavení staveb, a mohou být kdykoli odmontovány, opět namontovány nebo namontovány dodatečně (dále jen „dotčené pohony garážových vrat“). Společnost Rademacher se nezaregistrovala u Stiftung ear jako výrobce EEZ.

24 Ze spisu předloženého Soudnímu dvoru vyplývá, že společnost Sommer podala v červenci 2013 žalobu proti společnosti Rademacher k Landgericht Köln (zemský soud v Kolíně nad Rýnem) pro nekalosoutěžní jednání z toho důvodu, že se posledně zmíněná společnost nezaregistrovala u Stiftung ear jako výrobce EEZ. Touto žalobou se společnost Sommer domáhá zejména toho, aby bylo společnosti Rademacher zakázáno uvádět na trh dotčené pohony garážových vrat, dokud se nezaregistruje, a bylo jí uloženo nahradit škodu případně způsobenou společnosti Sommer prodejem takovýchto pohonů.

25 Společnost Sommer má za to, že společnost Rademacher je „výrobce“ ve smyslu čl. 3 odst. 11 ElektroG, a že tudíž byla povinna se před uváděním na trh EEZ zaregistrovat u Stifting ear. Sommer v tomto ohledu uvádí, že dotčené pohony garážových vrat nepředstavují „velké stacionární průmyslové nástroje“, nýbrž „elektrické a elektronické nástroje“ ve smyslu § 2 odst. 1 první věty bodu 6 tohoto zákona, jelikož se jedná o zařízení pro užívání v domácnostech, že tyto pohony vyžadují ke svému řádnému provozu elektrický proud nebo příslušné elektromagnetické pole, že jsou určeny k užívání při napětí nejvýše 1 000 V při napájení střídavým proudem nebo 1 500 V při napájení proudem stejnosměrným a že nejsou stacionární. Podle společnosti Sommer zmíněné pohony plní vlastní funkci a nejsou součástí zařízení, které nespadá do oblasti působnosti ElektroG.

26 Rademacher toto stanovisko zpochybňuje. Zastává názor, že dotčené pohony garážových vrat nepředstavují „nástroje“ ve smyslu § 2 odst. 1 bodu 6 tohoto zákona. Toto ustanovení je totiž upřesněno v bodě 6 přílohy I ElektroG, který obsahuje seznam výrobků. Tento seznam není sice vyčerpávající, ale všechny výrobky, které jsou v něm uvedeny, mají tu společnou vlastnost, že působí na materiály, tj. předměty a látky, jež mají být zpracovány, a fyzicky je změní. Jelikož však funkcí pohonů garážových vrat je pouze zásobování systému energií a jeho ovládání, a používání těchto výrobků nemá za následek přímé opracování nebo působení na předměty nebo látky, nelze je považovat za „elektrické a elektronické nástroje“ ve smyslu § 2 odst. 2 bodu 6 ElektroG. Společnost Rademacher má za to, že zmíněné pohony garážových vrat v každém případě neplní vlastní funkci, nýbrž představují součást hlavního výrobku, který nespadá do oblasti působnosti ElektroG.

27 Z informací poskytnutých předkládajícím soudem vyplývá, že pokud by měla být společnost Rademacher považována za výrobce podléhajícího registrační povinnosti stanovené v § 6 odst. 2 ElektroG, porušovalo by uvádění pohonů garážových vrat na trh touto společností § 3 odst. 1 a § 4 odst. 11 UWG ve spojení s § 2 a § 6 odst. 2 ElektroG, jelikož zmíněná společnost není zaregistrována u Stiftung ear.

28 Vzhledem k tomu, že účelem ElektroG bylo provedení směrnice 2002/96 do německého právního řádu, si předkládající soud klade otázku, zda dotčené pohony garážových vrat spadají pod pojem „elektrické a elektronické nástroje“ ve smyslu této směrnice a směrnice 2012/19. Podle tohoto soudu totiž úmysl unijního normotvůrce, aby co největší množství surovin a škodlivin z elektrických a elektronických součástek neskončilo ve směsném odpadu, jakož i definice podaná Bundesverwaltungsgericht (Spolkový správní soud) ohledně pojmu „nástroj“, tzn. „pracovní prostředek pro mechanické působení na předměty“, hovoří ve prospěch kladné odpovědi na tuto otázku. Naopak skutečnost, že výrobky uvedené v bodech 6 přílohy I B směrnice 2002/96 a přílohy II směrnice 2012/19 mechanicky působí na předměty nebo materiály způsobem, jímž jsou tyto předměty nebo materiály měněny, zatímco garážové pohony žádné předměty nebo materiály neopracovávají ani nemění, nýbrž pouze pohybují garážovými vraty, svědčí ve prospěch odpovědi záporné.

29 Pokud by podle předkládajícího soudu bylo nutno mít za to, že pohony garážových vrat spadají pod pojem „elektrické a elektronické nástroje“, bylo by třeba navíc ověřit, zda tyto pohony nejsou vyloučeny z oblasti působnosti směrnice 2002/96, popř. směrnice 2012/19, jelikož tvoří součást „velkých stacionárních průmyslových nástrojů“ nebo představují části „jiného typu zařízení“, jež nespadají do oblasti jejich působnosti. V tomto ohledu má předkládající soud za to, že skutečnost, že se tyto pohony garážových vrat instalují do budovy společně s garážovými vraty a slouží k jejich ovládání, naznačuje, že neplní nezávislou funkci a představují součást velkého stacionárního nástroje, zatímco okolnost, že tyto pohony garážových vrat mohou být kdykoliv z vybavení budovy odmontovány, opět namontovány nebo namontovány dodatečně umožňuje, aby se mělo za to, že plní nezávislou funkci, která je odlišuje od stacionárního elektrického zařízení.

30 Za těchto podmínek se Landgericht Köln rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Je třeba čl. 2 odst. 1, čl. 3 písm. a), jakož i přílohu I A a přílohu 1 B směrnice 2002/96 nebo čl. 2 odst. 1 písm. a), čl. 3 odst. 1 písm. a), jakož i přílohu I a přílohu II směrnice 2012/19 vykládat v tom smyslu, že pohony (garážových) vrat napájené elektrickým proudem o napětí cca 220 V až 240 V určené k tomu, aby společně s (garážovými) vraty tvořily součást zařízení staveb, spadají pod pojem ‚elektrická a elektronická zařízení‘, zejména pod pojem ‚elektrické a elektronické nástroje‘?

2) V případě kladné odpovědi na otázku 1): Je třeba přílohu I A bod 6 a přílohu 1 B bod 6 směrnice 2002/96 nebo čl. 3 odst. 1 písm. b), přílohu I bod 6, přílohu II bod 6 směrnice 2012/19 vykládat v tom smyslu, že pohony (garážových vrat) podle otázky 1) je třeba považovat za součást velkých stacionárních průmyslových nástrojů ve smyslu těchto ustanovení?

3) V případě kladné odpovědi na otázku 1) a záporné odpovědi na otázku 2): Je třeba čl. 2 odst. 1 směrnice 2002/96/ES nebo čl. 2 odst. 3 písm. b) směrnice 2012/19/ES vykládat v tom smyslu, že pohony (garážových vrat) podle otázky 1) je třeba považovat za součást jiného typu zařízení, které nespadá do oblasti působnosti příslušné směrnice?“

K předběžným otázkám

K přípustnosti

31 Evropská komise má za to, že odkaz na směrnici 2002/96 není pro přezkum žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce relevantní, jelikož tato směrnice byla v souladu s čl. 25 prvním pododstavcem směrnice 2012/19 s účinností ode dne 15. února 2014 zrušena.

32 Je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury Soudního dvora se na otázky týkající se výkladu unijního práva položené vnitrostátním soudem v právním a skutkovém rámci, který tento soud vymezí v rámci své odpovědnosti a jehož správnost nepřísluší Soudnímu dvoru ověřovat, vztahuje domněnka relevance. Soudní dvůr totiž může odmítnout rozhodnutí o předběžné otázce položené vnitrostátním soudem pouze tehdy, je-li zjevné, že žádaný výklad práva Unie nemá žádný vztah k realitě nebo předmětu sporu v původním řízení, jedná-li se o hypotetický problém nebo také nedisponuje-li Soudní dvůr skutkovými nebo právními poznatky nezbytnými pro užitečnou odpověď na otázky, které jsou mu položeny (rozsudky Fish Legal a Shirley, C-279/12, EU:C:2013:853, bod 30 a citovaná judikatura, jakož i Idrodinamica Spurgo Velox a další, C-161/13, EU:C:2014:307, bod 29).

33 V projednávané věci platí, že předkládající soud sice neupřesňuje důvody, z nichž žádá o výklad směrnice 2002/96 „nebo“ směrnice 2012/19, nicméně z dokumentů předložených Soudnímu dvoru vyplývá, že jednak k prvně uvedenému soudu byla žaloba společnosti Sommer podána v červenci 2013, tedy před datem pozbytí účinnosti směrnice 2002/96, tzn. dnem 15. února 2014, a jednak se Sommer svou žalobou zejména domáhá, aby bylo společnosti Rademacher uloženo zaplatit náhradu škody, kterou žalobkyně v původním řízení utrpěla z důvodu údajně nekalosoutěžního jednání společnosti Rademacher, jež zjevně započalo v době účinnosti směrnice 2002/96 a pokračovalo po nabytí účinnosti směrnice 2012/19.

34 Není tedy zjevné, že by požadovaný výklad směrnice 2002/96 a směrnice 2012/19 postrádal jakoukoli souvislost s realitou nebo předmětem sporu v původním řízení.

35 Předběžné otázky jsou tudíž přípustné v plném rozsahu.

K věci samé

36 Podstatou otázek předkládajícího soudu, které je třeba zkoumat společně, je, zda je nutno jednak čl. 2 odst. 1, čl. 3 písm. a), jakož i přílohu I A, bod 6 a přílohu I B, bod 6 směrnice 2002/96 a jednak čl. 2 odst. 1 písm. a) a čl. 3 písm. b), čl. 3 odst. 1 písm. a), jakož i přílohu I bod 6 a přílohu II bod 6 směrnice 2012/19 vykládat v tom smyslu, že pohony garážových vrat napájené elektrickým proudem o napětí přibližně 220 V až 240 V určené k tomu, aby společně s příslušnými garážovými vraty tvořily součást vybavení staveb, a které mohou být kdykoli odmontovány, opět namontovány nebo namontovány dodatečně, spadají do oblasti působnosti směrnice 2002/96 a směrnice 2012/19 v průběhu přechodného období stanoveného v čl. 2 odst. 1 písm. a) posledně uvedené směrnice (dále jen „přechodné období“).

37 Z článku 2 směrnice 2002/96 vyplývá, že do oblasti její působnosti spadají výrobky, které splňují tři kumulativní podmínky: zaprvé představují EEZ, zadruhé spadají do kategorií vyjmenovaných v příloze I A této směrnice a zatřetí nejsou součástí jiného typu zařízení, jež je vyloučeno z oblasti působnosti zmíněné směrnice, a nepředstavují takové zařízení. Stejné podmínky v podstatě přebírá čl. 2 odst. 1 směrnice 2012/19 ve spojení s odstavcem 3 téhož článku, z něhož vyplývá, že se směrnice 2012/19 použije během přechodného období ohledně EEZ spadajících do kategorií, jejichž výčet se podává v příloze I směrnice a jež nejsou uvedeny v jejím čl. 2 odst. 3.

38 Co se především týče první podmínky uvedené v předchozím bodě tohoto rozsudku, je třeba uvést, že čl. 3 písm. a) směrnice 2002/96 a čl. 3 odst. 1 písm. a) směrnice 2012/19 definují pojem „EEZ“ téměř stejným způsobem, tj. jako zařízení, jejichž správná funkce závisí na elektrickém proudu nebo na elektromagnetickém poli a zařízení k výrobě, přenosu a měření tohoto proudu a pole, určené pro použití při napětí nepřesahujícím 1 000 V pro střídavý proud a 1 500 V pro stejnosměrný proud. Článek 3 písm. a) směrnice 2002/96 doplňuje tuto definici o požadavek, že zařízení musí spadat do kategorií uvedených v příloze I A této směrnice.

39 V projednávané věci z informací poskytnutých předkládajícím soudem vyplývá, že dotčené pohony garážových vrat fungují díky elektrickému proudu o napětí přibližně 220 až 240 voltů, tzn. nižším než 1 000 V v případě střídavého proudu a 1 500 V v případě proudu stejnosměrného. Z toho vyplývá, že tyto pohony garážových vrat mohou představovat EEZ ve smyslu směrnice 2002/96, a jsou EEZ ve smyslu směrnice 2012/19.

40 Co se dále týče druhé podmínky uvedené v bodě 37 tohoto rozsudku, chce předkládající soud zjistit, zda dotyčné pohony garážových vrat spadají pod bod 6, „Elektrické a elektronické nástroje (s výjimkou velkých stacionárních průmyslových nástrojů)“ přílohy I A směrnice 2002/96, „nebo“ bod 6 přílohy I směrnice 2012/19, který má totožné znění.

41 Jednak je třeba poznamenat, že druhá věta čl. 2 odst. 1 směrnice 2002/96 stanoví, že příloha I B uvedené směrnice „obsahuje seznam výrobků, které spadají do kategorií uvedených v příloze I A“, zatímco druhá věta čl. 2 odst. 1 písm. a) směrnice 2012/19 stanoví, že příloha II zmíněné směrnice „obsahuje orientační seznam EEZ spadajících do kategorií uvedených v příloze I“. Dále je třeba konstatovat, že pohony garážových vrat nejsou jako takové zahrnuty mezi výrobky uvedené v bodě 6, nadepsaném „Elektrické a elektronické nástroje (s výjimkou velkých stacionárních průmyslových nástrojů)“, přílohy I B směrnice 2002/96 ani mezi výrobky uvedené v bodě 6 přílohy II směrnice 2012/19, který nese týž nadpis.

42 V tomto ohledu je třeba uvést, že ačkoli obsah tohoto bodu odpovídá obsahu bodu 6 přílohy I B směrnice 2002/96, z druhé věty čl. 2 odst. 1 písm. a) směrnice 2012/19, jakož i z nadpisu její přílohy II jasně vyplývá, že seznam EEZ obsažený v této příloze je příkladmý, zatímco směrnice 2002/96 výslovně nestanoví, že takovouto demonstrativní povahu má seznam uvedený v její příloze I B.

43 Tato okolnost však sama o sobě není s to propůjčit seznamu uvedenému v příloze I B směrnice 2002/96 taxativní povahu. Ze znění čl. 2 odst. 1 této směrnice, zejména pak ze skutečnosti, že toto ustanovení nestanoví, že příloha I B zmíněné směrnice obsahuje „konkrétní“ seznam „všech“ výrobků, které spadají do kategorií uvedených v příloze I A, nýbrž že obsahuje seznam výrobků, totiž vyplývá, že tento seznam je příkladmý.

44 Z výše uvedených úvah vyplývá, že čl. 2 odst. 1 směrnice 2002/96 a příloha I B této směrnice musí být vykládány v tom smyslu, že tato příloha obsahuje příkladmý seznam výrobků, které spadají do kategorií uvedených v příloze I A téže směrnice.

45 Je proto třeba ověřit, zda mohou pohony garážových vrat spadat pod „elektrické a elektronické nástroje (s výjimkou velkých stacionárních průmyslových nástrojů)“ ve smyslu směrnic 2002/96 a 2012/19.

46 V tomto ohledu je v důsledku nepodání definice pojmu „nástroje“ v těchto směrnicích pro určení jeho dosahu nutné odkázat na jeho obecný a obecně uznávaný význam (obdobně viz rozsudek Endendijk, C-187/07, EU:C:2008:197, bod 15 a citovaná judikatura). Toto slovo přitom obvykle označuje jakýkoli předmět používaný k provedení určité dílčí operace nebo určité práce.

47 Proto tyto pohony – jelikož podle informací poskytnutých předkládajícím soudem umožňují po zapojení přívodu elektřiny uvedení do pohybu a ovládání garážových vrat – představují elektrické a elektronické nástroje ve smyslu uvedených směrnic.

48 Tento závěr není zpochybněn argumentem společnosti Rademacher, podle něhož dotčené pohony garážových vrat, sloužící toliko k pohybování předměty, jako jsou garážová vrata, nemohou být zahrnuty mezi výrobky uvedené v bodě 6 přílohy 1 B směrnice 2002/96 a v bodě 6 přílohy II směrnice 2012/19, neboť společnou vlastností těchto výrobků je sloužit ke zpracování předmětů. Jak zdůrazňuje společnost Sommer ve svém písemném vyjádření, tato funkce totiž nemůže být označena za společnou všem výrobkům uvedeným v bodě 6 těchto příloh, protože některé z těchto výrobků, jako například nástroje pro šroubování nebo pro odstraňování šroubů, nezpracovávají předměty, na které přímo působí, ale pouze s nimi pohybují.

49 Co se týče otázky, zda pohony garážových vrat představují velké stacionární průmyslové nástroje vyloučené z kategorie „elektrické a elektronické nástroje“ ve smyslu směrnic 2002/96 a 2012/19, je třeba zdůraznit, že první z těchto směrnic pojem „velké stacionární průmyslové nástroje“ nedefinuje. V souladu s judikaturou uvedenou v bodě 46 výše je nicméně třeba poznamenat, že tento pojem běžně odkazuje na velké nástroje nebo stroje používané při výrobě nebo průmyslovém zpracování výrobků, jež jsou umístěny napevno a za normálních okolností je nelze přemísťovat nebo odstranit. Z toho vyplývá, že dotčené pohony garážových vrat každopádně nelze označit za „průmyslové nástroje‘, protože tyto pohony nejsou používány při výrobě nebo průmyslovém zpracování výrobků. Na druhé straně pohony garážových vrat neodpovídají ani definici „velkých stacionárních průmyslových nástrojů“ obsažené v čl. 3 odst. 1 písm. b) směrnice 2012/19, vzhledem k tomu, že jejich použití a údržba není vyhrazena odborným pracovníkům v zařízení pro průmyslovou výrobu nebo výzkum a vývoj.

50 Z výše uvedených úvah vyplývá, že dotčené pohony garážových vrat spadají do kategorie „Elektrické a elektronické nástroje (s výjimkou velkých stacionárních průmyslových nástrojů)“ ve smyslu směrnice 2002/96 a 2012/19.

51 Co se konečně týče třetí podmínky uvedené v bodě 37 tohoto rozsudku, předkládající soud si klade otázku, zda není třeba mít za to, že dotčené pohony garážových vrat musí být považovány za součást jiného typu zařízení, který nespadá do působnosti směrnice 2002/96 ve smyslu jejího čl. 2 odst. 1, „nebo“ že takovéto pohony představují zařízení, které bylo speciálně navrženo a nainstalováno do jiného typu zařízení, který je vyloučen z působnosti směrnice 2012/19 nebo do něj nespadá, jež může plnit svoji funkci pouze v případě, že je součástí tohoto zařízení ve smyslu čl. 2 odst. 3 písm. b) posledně uvedené směrnice.

52 V tomto ohledu je třeba uvést, že účelem směrnice 2002/96 je podle jejího článku 1 prevence vzniku odpadních EEZ a dále jejich opětovné použití, recyklace a další formy jejich využívání ve snaze snížit množství odpadu určeného k odstranění, jakož i zlepšení účinnosti ochrany životního prostředí ze strany všech subjektů zapojených do životního cyklu EEZ. V souladu s body 10, 15 a 16 jejího odůvodnění mají do oblasti její působnosti spadat veškerá EEZ určená k profesionálnímu použití a má být dosaženo vysoké úrovně odděleného sběru OEEZ s cílem zajistit zvolenou úroveň ochrany lidského zdraví a životního prostředí. Z bodů 6, 9, 14 a 15 odůvodnění směrnice 2012/19 vedle toho vyplývá, že posledně uvedená směrnice sleduje v podstatě stejné cíle.

53 S ohledem na tyto cíle musí být výjimky z používání těchto směrnic stanovené v čl. 2 odst. 1 směrnice 2002/96 a čl. 2 odst. 3 písm. b) směrnice 2012/19 vykládány restriktivně.

54 Rademacher v podstatě tvrdí, že dotčené pohony garážových vrat nespadají do oblasti působnosti těchto směrnic, jelikož neplní samostatnou funkci, nýbrž jsou součástí komponent trvale instalovaných v systému domácí automatizace dané budovy.

55 Pokud však jde o výjimku stanovenou v čl. 2 odst. 1 směrnice 2002/96, EEZ ve smyslu této směrnice, které, stejně jako dotčené pohony garážových vrat, může být z vybavení budovy kdykoli odmontováno, opět namontováno nebo namontováno dodatečně, nelze vyloučit z oblasti působnosti této směrnice jen proto, že je „určeno pro zabudování do vybavení budovy“. Takovýto výklad by totiž vedl k vyloučení značného počtu EEZ výslovně zařazených do kategorií uvedených v příloze I A směrnice 2002/96 pouze na základě skutečnosti, že jsou upevněna k budově nebo připojena k elektrické síti, a byl by proto v rozporu s cíli směrnice.

56 Co se týče výjimky stanovené v čl. 2 odst. 3 písm. b) směrnice 2012/19, má ještě užší povahu než výjimka stanovená v čl. 2 odst. 1 směrnice 2002/96 vzhledem k tomu, že tato výjimka má za cíl vyloučit pouze zařízení „speciálně navržená a nainstalovaná“ jako součást jiného typu zařízení, která „mohou plnit svou funkci pouze v případě, že jsou součástí tohoto zařízení“. V tomto ohledu mohou být v souladu s bodem 9 odůvodnění směrnice 2012/19 cíle této směrnice dosaženy, aniž by do oblasti její působnosti byla začleněna velká pevná zařízení, jako jsou ropné plošiny, dopravní systémy zavazadel na letištích, nebo výtahy. V témže bodě odůvodnění jsou však uvedeny dva příklady EEZ, a to svítidla a fotovoltaické panely, jež se nicméně nepovažují za „speciálně“ určená k zabudování do takovýchto zařízení – třebaže bývají běžně začleněna do velkých pevných zařízení, jako jsou budovy – a má se za to, že jsou schopna plnit svou funkci i v případě, že netvoří součást těchto zařízení.

57 Ve světle těchto příkladů a jelikož lze dotčené pohony garážových vrat kdykoli z vybavení budovy odmontovat, opět namontovat nebo namontovat dodatečně, a nejsou tudíž navrženy tak, aby fungovaly výlučně s určitými vraty, nelze dotčené pohony garážových vrat v žádném případě považovat za „speciálně navržené a nainstalované“ pro začlenění do vybavení budovy ve smyslu čl. 2 odst. 3 písm. b) směrnice 2012/19.

58 Proto pohony garážových vrat, jako jsou ty, o které se jedná v původním řízení, nespadají do oblasti působnosti výjimek stanovených v čl. 2 odst. 1 směrnice 2002/96 a čl. 2 odst. 3 písm. b) směrnice 2012/19.

59 S ohledem na všechny výše uvedené úvahy je třeba na položené otázky odpovědět, že jednak čl. 2 odst. 1 a čl. 3 písm. a), jakož i přílohy I A bod 6 a I B bod 6 směrnice 2002/96, a jednak čl. 2 odst. 1 písm. a) a čl. 2 odst. 3 písm. b) a čl. 3 odst. 1 písm. a) a b), jakož i příloha I bod 6 a příloha II bod 6 směrnice 2012/19, musí být vykládány v tom smyslu, že pohony garážových vrat, jako jsou ty, o které se jedná v původním řízení, které fungují díky napájení elektrickým proudem o napětí přibližně 220 V až 240 V, jsou určené k tomu, aby společně s garážovými vraty tvořily součást vybavení staveb, a mohou být kdykoli odmontovány, opět namontovány nebo namontovány dodatečně, spadají do oblasti působnosti směrnice 2002/96 a směrnice 2012/19 v průběhu přechodného období.

K nákladům řízení

60 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (třetí senát) rozhodl takto:

Článek 2 odst. 1 a čl. 3 písm. a), jakož i přílohy I A bod 6 a I B bod 6 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/96/ES ze dne 27. ledna 2003 o odpadních elektrických a elektronických zařízeních (OEEZ), a čl. 2 odst. 1 písm. a) a čl. 2 odst. 3 písm. b) a čl. 3 odst. 1 písm. a) a b), jakož i příloha I bod 6 a příloha II bod 6 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/19/EU ze dne 4. července 2012 o odpadních elektrických a elektronických zařízeních (OEEZ) musí být vykládány v tom smyslu, že pohony garážových vrat, jako jsou ty, o které se jedná v původním

řízení, které fungují díky napájení elektrickým proudem o napětí přibližně 220 V až 240 V, jsou určené k tomu, aby společně s garážovými vraty tvořily součást vybavení staveb, a mohou být kdykoli odmontovány, opět namontovány nebo dodatečně namontovány ke zmíněnému vybavení, spadají do oblasti působnosti směrnice 2002/96/ES a směrnice 2012/19/ES v průběhu přechodného období stanoveného v čl. 2 odst. 1 písm. a) posledně uvedené směrnice.

Podpisy.